

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Făcusem, ce-i drept, un an de ucenicie la „Briciul lui Ștefan cel Mare” și eram de patrusprezece ani aproape când am intrat în prima clasă gimnazială, dar luasem în a patra clasă primară premiul cu coroană și nu mă dădeam pe orișicine, iar după câteva săptămâni au simțit și colegii mei că nu orișicare dintre dâșii se poate măsura cu mine.

Între cei ce o știau aceasta era și Spiru, un băiet de vreo unsprezece ani, oacheș, cu ochii mari, tăcut, liniștit și îmbrăcat cu niște haine de șaiac*, pantaloni largi ca niște șalvari, ca să nu le iasă genunchii, și un fel de tunică tot largă și cu mânecile prea lungi, dar altfel curate și bine îngrijite. El nu vorbea cu nimeni, ci stătea într-un colț, mai ici, mai colo. Abia după vreo săptămână și-a luat loc la capătul băncii a patra, în dreptul unei ferestre. [...]

Într-una din zile unul dintre băieții mai neastâmpărați, nu mai știu care anume, că erau de tot mulți, voind, între lecțiuni, să iasă din bancă, îi zise cam răstit să se dea la o parte.

Spiru ridică mâna, mișcă din cap și închise ochii, tot semne foarte învederate* că odată cu capul nu se mișcă din loc.

— Știi că ești nostim! Îi zisei eu. Dar pe unde să iasă băiatul dacă tu te-ai înfipt în capul băncii!?

Spiru dete din umeri.

— Să nu iasă! zise apoi peste puțin. Să rămâie și el la locul lui, cum rămânem d-ta și cu ceilalți.

— Dar dacă are vreo trebuință!? Întâmpinai eu, care nu eram obișnuit a discuta cu orișicine.

Spiru ridică degetul și-l clătină de câteva ori.

— N-are! zise apoi pe șoptite, ca să nu-l audă profesorul care intra pe ușă. [...]

La zece apoi, după ce a ieșit profesorul, am și căutat să urmez discuțiunea, dar Spiru s-a ridicat și el, a ieșit din clasă și umbla așa singur, încât nu era chip să te apropii și să te legi de el, iar băiatul cu pricina s-a mutat în altă bancă.

„O să te prind – îmi zisei – când plecăm la masă.”

I-am și luat urma și abia acum am aflat că avem același drum. El mergea potolit, în pași măsurați și călcați cu talpa întreagă, cu pieptul cam scos, cu capul ridicat și uitându-se drept înainte, un umblet învățat parcă pe de rost într-un lung șir de lecțiuni.

Eu, după el, în pașii pițigăiați și mai spornici ai fostului ucenic de bărbier, mai aproape, de tot aproape. M-a simțit, se vede, în cele din urmă, căci deodată s-a oprit și s-a întors spre mine, deschizându-și ochii încă mai mari, ca și când ar fi voit să zică: „Văzuși că n-avea nicio trebuință!?”

Nu știu dacă va fi și gândit-o el aceasta, destul că eram foarte zăpăcit.

Să trec înainte? Nu se putea!

Să urmez discuțiunea? Nu mai era cu putință!

Să-l întreb unde se duce? Era o prostie, căci asta o știam.

— D-ta de unde ești? îl întrebai, ca să zic ceva.

— De la Mizil — răspunse el înviorat de gândul că e cineva care se interesează și de dânsul — dar nu sunt nici acolo acasă, că n-am nici tată, nici rude.

Ce răspuns!? [...] Nu mă știam nici eu nicăieri acasă. [...]

Dumiriți așa, ne-am făcut prieteni, deși el era cu trei ani aproape mai mic decât mine. Țineam la el fiindcă era băiat potolit [...], iar el se însoțea cu mine mai bucuros decât cu băieții de vârsta lui, fiindcă îl învățam bine și-l deslușeam când era nedumerit asupra vreunei lecțiuni.

Ioan Slavici, *Spiru Călin*

*șaiac – material aspru (din lână, de culoare închisă), țesut de obicei în casă, din care se fac haine țărănești

*învederat – vizibil, evident

Textul 2

Mă plimb acum prin curte și revăd în minte pomii de altădată, violetele și florile japoneze...

Spre garaj era un cais, în care mă suiam pe la cinci-șase ani, închipuindu-mă Tarzan, [...] despletită și pictată pe tot corpul cu ruj și pastă de dinți. Adunam copiii vecinilor și ne costumam cu ce ne cădea în mână. Odată, întorcându-se acasă, mama ne-a găsit, pe mine și pe Didi (verișoara mea de aceeași vârstă), găsite cu rochiile ei de mătase, clătînându-ne pe pantofii ei cu tocuri și unse pe față, „ca cucoanele”, cu cremă... de ghețe.

Joaca mea preferată era însă desenul. Așezată pe burtă, pe covor, mâzgăleam pe tot ce găseam. Pe o carte de vizită a mamei desenasem o doamnă în picioare, din care se vedeau distinct pălăria și pantofii cu tocuri înalte, și, alături de ea, o pisică. Mama a scris pe verso „Desenat și iscălit de Adina la vârsta de 3 ani și 10 luni”. Astăzi, când mă ocup de costume și modelez pisici, mi se pare o adevărată premoniție.

Creioanele colorate erau ființe vii: cel mai mult îl iubeam pe cel bleu-pastel, apoi pe cel galben-deschis. [...]. Peste alți ani, am citit în testele de psihologie [...] confirmarea stării de seninătate însoțită în care mi s-au scurs anii copilăriei. [...]

Clasele primare le-am făcut acasă, în particular, ca să folosească și licența mamei la ceva. Îmi citeam cărțile de școală de la început până la sfârșit, printre povești și romanele din casă, așezată la biroul tatei, în fotoliul de piele neagră, cu picioarele suite pe masă.

La sfârșitul anului, făceam o plimbare cu mama [...] până la Școala 32, lângă Bufetul de la Șosea, unde ședeam de vorbă cu niște profesoare și mă întorceam sărind într-un picior și mirându-mă ce mare scofală e să dai examen. De-abia într-a IV-a m-au dat la școală, ca să mă obișnuiesc cu un program fix în vederea liceului. Tot la Școala 32, ședeam în bancă cu fata învățătoarei, Voichița Pădureanu, ca o păpușă cu ochi albaștri de porțelan și păr creț, și luam amândouă 10.

Cel mai amuzant lucru din acel an a fost încercarea de a adapta metoda rapidă de echipare a pompierilor (pe care o văzusem la cinema, într-un documentar) la îmbrăcarea de dimineață, ca să mă pot scula cât mai târziu. De cu seară, băgam una-ntr-alta cămașa, rochia și șorțul de școală, pe care a doua zi, când săream din pat, le trăgeam pe mine dintr-odată.

La sfârșitul anului, înainte de admiterea în liceu, s-a făcut un test care a ținut o zi întreagă, cu fel de fel de probe care semănau cu cuvintele încrucișate, exerciții de îndemânare de înșirat mărgelile pe sârme etc., care m-au distrat foarte tare. După asta au chemat-o pe mama la școală să-i spună că am ieșit cu calificativul „excepțional”. Când mama a întrebat câți copii au mai fost notați astfel, directoarea a râs: „Doi, ea și cu mine, căci am trecut și eu probele, ca să apreciez nivelul.”

Adina Nanu, *Călătorie în jurul casei mele* (text autobiografic)

A.

1. Notează două cuvinte din câmpul lexical al *familiei*, identificate în textul 2.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Cel mai distractiv lucru pe care fetița l-a descoperit într-un documentar este

- a) dezlegarea cuvintelor încrucișate.
- b) îmbrăcarea prin metoda pompierilor.
- c) înșiratul mărgelilor pe sârmă.
- d) vopsitul feței cu crema de ghetă.

Răspunsul corect:

☐

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Spiru refuză să-și lase colegul să iasă din bancă

- a) atunci când intră profesorul.
- b) atunci când pleacă la masă.
- c) în timpul orei.
- d) în timpul pauzei.

Răspunsul corect:

☐

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Spiru și prietenul său

- a) au aceeași vârstă.
- b) au fost ucenici.
- c) au luat același premiu.
- d) sunt în aceeași clasă.

Răspunsul corect:

☐

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunțul	Corect	Incorect
Spiru se simțea acasă oriunde.		
Spiru a luat premiul I în clasa a IV-a primară.		
Toți elevii începeau gimnaziul la paisprezece ani.		
Cei doi copii se costumau cu rochiile de mătase și cu pantofii mamei.		
Colega de bancă a Adinei Nanu semăna cu o păpușă de porțelan.		
Adina Nanu a făcut clasa a II-a la Școala 32.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. 6 puncte

- a) „— Să nu iasă! zise apoi peste puțin. Să rămâie și el la locul lui, cum rămânem d-ta și cu ceilalți.
— Dar dacă are vreo trebuință!? Întâmpinai eu, care nu eram obișnuit a discuta cu orișicine.”

- b) „Spiru, un băiat [...] oacheș, cu ochii mari, tăcut, liniștit și îmbrăcat cu niște haine de șaiac, pantaloni largi ca niște șalvari [...] și un fel de tunică tot largă și cu mânecile prea lungi, dar altfel curate și bine îngrijite”.

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între fragmentul din „Spiru Călin” de Ioan Slavici și fragmentul extras din „Călătorie în jurul casei mele” de Adina Nanu.

6 puncte

8. Crezi că e important să participi fără teamă la un examen? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

9. Asociază fragmentul din „Spiru Călin” de Ioan Slavici cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire de conținut dintre ele. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

- a) „aproape”, „înviorat”.
- b) „fiindcă”, „voit”.
- c) „aceasta”, „coroană”.
- d) „mamei”, „deslușeam”.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Un cuvânt format prin compunere din secvența „deodată s-a oprit și s-a întors spre mine, deschizându-și ochii încă mai mari, ca și când ar fi voit să zică: «Văzuși că n-avea nicio trebuință!?»” este:

- a) „deodată”.
- b) „întors”.
- c) „trebuință”.
- d) „văzuși”.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐

3. Rescrie enunțul „La sfârșitul anului, înainte de admiterea în liceu, s-a făcut un test care a ținut o zi întreagă”, înlocuind cuvintele subliniate cu câte un sinonim adecvat. **4 puncte**

4. Selectează, din enunțul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, precizând cazul fiecăruia: „am citit în testele de psihologie [...] confirmarea stării de seninătate însoțită în care mi s-au scurs anii copilăriei.” **6 puncte**

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul propoziției subordonate: „I-am luat urma și abia acum am aflat că avem același drum”. **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție simplă, în care substantivul „băiat” să aibă funcția sintactică de subiect (a) și o propoziție dezvoltată, în care verbul „a ieși” să fie copulativ (b). **6 puncte**

(a)

(b)
